

ΕΚΘΕΣΗ ΑΠΟ ΤΟ ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ ΤΗΣ EDUCATION INTERNATIONAL(E.I.)

“ΠΟΙΟΤΙΚΗ ΗΓΕΣΙΑ ΓΙΑ ΠΟΙΟΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ”

ΕΛΣΙΝΚΙ, ΦΙΝΛΑΝΔΙΑ, 6-8 ΜΑΪΟΥ 2009

Το σεμινάριο διοργανώθηκε από την E.I., φιλοξενήθηκε από την Ένωση των Φιλανδών καθηγητών και οι 69 συμμετέχοντες προέρχονταν από την Ευρώπη την Αφρική, τη Βόρεια Αμερική και την Ασία. Στο σεμινάριο συμμετείχε και η ΟΛΜΕ την οποία εκπροσώπησε το μέλος κ. Δημήτριος Πεππές σε συνεργασία με το τμήμα Διεθνών Σχέσεων της ΟΛΜΕ.

Η Monique Fouilhoux, αναπληρώτρια Γενική Γραμματέας της ΕΙ τόνισε τη σημασία της σχολικής ηγεσίας-διοίκησης και πληροφόρησε τα μέλη ότι η εντολή για την ενασχόληση με αυτό το ζήτημα προέκυψε από τις αποφάσεις των συνεδρίων του 2004 και του 2007. Πρόκειται για το τρίτο σεμινάριο για την ηγεσία στο σχολείο. Προηγήθηκαν τα σεμινάρια του 2005 στο Παρίσι, και του 2007 στο Birmingham.

Η Anne Kolehmainen, αναπληρώτρια Πρόεδρος της Ένωσης των Φιλανδών καθηγητών καλωσόρισε όλους τους συμμετέχοντες στο Σεμινάριο, στο Ελσίνκι και στη Φιλανδία. Υπογράμμισε τη σημασία της αρτιότητας γνώσεων από τους καθηγητές και τους Διευθυντές για τη επίτευξη της ποιοτικής εκπαίδευσης όπως επίσης και τη σημασία της συμμετοχής των οργανώσεων των εκπαιδευτικών και των Διευθυντών σε όλες τις διαδικασίες λήψης αποφάσεων που σχετίζονται με την εκπαίδευση.

Την έναρξη του σεμιναρίου κήρυξε η Henna Virkkunen, Υπουργός Παιδείας της Φιλανδίας. Πληροφόρησε τους συμμετέχοντες ότι η εκπαίδευση στη Φιλανδία είναι δωρεάν έως το Γυμνάσιο-αυτό περιλαμβάνει δωρεάν παροχές για την πρόσβαση στη γνώση, δωρεάν γεύματα και δωρεάν μετακίνηση. Οι εκπαιδευτικοί έχουν υψηλού επιπέδου εκπαίδευση (η ελάχιστη προϋπόθεση είναι ο μεταπτυχιακός τίτλος) και είναι αυτόνομοι. Ο συνδυασμός αυτών των παραγόντων εξηγεί τους λόγους που η Φιλανδία είχε καλή απόδοση στο πρόγραμμα (PISA) του ΟΟΣΑ.

Ο Jukka Alava, Διευθυντής του Ινστιτούτου για την Εκπαιδευτική Ηγεσία του Πανεπιστημίου Jyväskylä της Φιλανδίας στην κεντρική του ομιλία τόνισε τον ρόλο της σχολικής ηγεσίας στην επίτευξη ποιοτικής εκπαίδευσης. Ο Jukka επισήμανε τη σημασία της παιδαγωγικής ηγεσίας και της συνεργασίας. Υποστήριξε ότι το σχολείο δεν θα πρέπει να έχει έναν μόνο ηγέτη αλλά μία κοινότητα ηγετών που αποτελούνται από εκπαιδευτικούς, το υποστηρικτικό προσωπικό, τους κηδεμόνες των μαθητών και άλλους.

Ο Denis Sinyolo, Συντονιστής της ΕΙ για την Εκπαίδευση και την Εργασία τόνισε μερικά από τα τρέχοντα ζητήματα, τις τάσεις, τις εξελίξεις στη διοίκηση της εκπαίδευσης και τη σχολική ηγεσία, περιλαμβανομένων των απαιτήσεων για υψηλό επίπεδο ευθύνης, αποδοτική διοίκηση, την αμοιβή με βάση την αποτίμηση και την

αξιολόγηση, τον ανταγωνισμό, τις διεθνείς αξιολογήσεις, το HIV/AIDS, την μείωση των πόρων και το ενδιαφέρον για τη σχολική ασφάλεια.

Οι εκθέσεις από τη Γαλλία, τις Η.Π.Α, την Ταϊβάν, την Ιρλανδία και την Νότια Αφρική επισήμαναν τα βασικά ζητήματα ηγεσίας σε αυτές τις χώρες. Μερικά από αυτά περιλαμβάνουν την αδιάκοπη εξέλιξη της σχολικής ηγεσίας στη Γαλλία, την κίνηση για την καθιέρωση εθνικών προδιαγραφών και διαφοροποιημένης αμοιβής στις Η.Π.Α, την εκλογή των σχολικών ηγετών στην Ταϊβάν, τις συνέπειες της χρηματοπιστωτικής κρίσης και τον καταμερισμό των σχολικών διευθυντών κατά φύλλο στη Δευτεροβάθμια εκπαίδευση στην Ιρλανδία, και την προτεραιότητα στην εκπαιδευτική μεταρρύθμιση από τη νέα κυβέρνηση της Νοτίου Αφρικής.

Δημιουργήθηκαν δύο ομάδες συζήτησης. Η πρώτη επικεντρώθηκε στις στρατηγικές για τη βελτίωση των πολιτικών και των πρακτικών της σχολικής ηγεσίας. Η Lyn Marlaz, ανώτερη πολιτικός αναλυτής από τις Η.Π.Α. μίλησε για το ρόλο των εκπαιδευτικών ενώσεων στη βελτίωση της σχολικής ηγεσίας. Ο John Bangs, Βοηθός Γραμματέας της NUT, Ηνωμένο Βασίλειο, αναφέρθηκε στην βελτίωση των πολιτικών και των πρακτικών στην σχολική ηγεσία μέσω της έρευνας, και ο Aki Rokka, πρόεδρος της Ένωσης των Φιλανδών Διευθυντών μίλησε για συμμετοχική ηγεσία.

Η δεύτερη ομάδα συζήτησης εστίασε την προσοχή της στις στρατηγικές για την αντιμετώπιση των προκλήσεων της σχολικής ηγεσίας. Ο Jukka Kuittinen αντιπρόεδρος της Ένωσης των Φιλανδών Διευθυντών μίλησε για το σύστημα αξιολόγησης της Φιλανδίας, η Sara Israeli, μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της ITU και επικεφαλής των Διευθυντών Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης μίλησε για την μετατροπή της σχολικής ηγεσίας σε ένα ελκυστικό επάγγελμα, ενώ ο πρόεδρος της Ένωσης Διοικητών της Εκπαίδευσης της Δανίας αναφέρθηκε στη σχολική αυτονομία.

Υπήρξαν τρεις παράλληλες ομάδες εργασίας. Η πρώτη ομάδα επικεντρώθηκε στην ανάπτυξη του προφίλ της σχολικής ηγεσίας και τόνισε ότι η σχολική ηγεσία θα πρέπει να αποτελείται από καταρτισμένους εκπαιδευτικούς, που έχουν εμπειρία ως καθηγητές και είναι ικανοί καθηγητές. Επιπρόσθετα, θα πρέπει να έχουν σχετική εμπειρία, διοικητικές ικανότητες και επιμόρφωση. Η δεύτερη ομάδα ασχολήθηκε με τη δημιουργία ενός ασφαλούς σχολικού περιβάλλοντος. Αυτή η ομάδα τόνισε την ανάγκη για την ασφάλεια των μαθητών, των καθηγητών και των άλλων εργαζομένων στην εκπαίδευση σε σχέση με τις φυσικές καταστροφές και τη βία. Η Τρίτη ομάδα, στην οποία συμμετείχε και η ΟΛΜΕ, συζήτησε τον ρόλο των εκπαιδευτικών ενώσεων ως προς τη συμμετοχή τους σε περισσότερο υποστηρικτικές δραστηριότητες ώστε να επηρεάσει τις εκπαιδευτικές πολιτικές και να οργανώσει προγράμματα για την επιμόρφωση και την ηγεσία για τα μέλη τους.

Ο Guntars Catlaks Συντονιστής της ΕΙ για την έρευνα, μίλησε για τον αντίκτυπο των διεθνών συγκριτικών μελετών για την εκπαιδευτική ηγεσία. Συζήτησε ιδιαίτερα τις

(πιθανές) θετικές και αρνητικές συνέπειες της PISA και του TALIS στην εκπαίδευση και στη σχολική ηγεσία.

Ο Mats Ekholm καθηγητής στο Πανεπιστήμιο του Karlstad στη Σουηδία επικεντρώθηκε στην επιμόρφωση και στην διαρκή επαγγελματική εξέλιξη την σχολική ηγεσία. Ο Mats τόνισε την ανάγκη ώστε το σχολείο να αποτελεί ένα διαρκή οργανισμό μάθησης. Η βελτίωση του σχολείου και η ανάπτυξη απαιτούν κατάλληλο σχεδιασμό, πόρους και χρόνο για την επίτευξή τους.

Η Monique Fouilhoux, Αναπληρώτρια Γενική Γραμματέας της ΕΙ μίλησε για τις συνέπειες της χρηματοπιστωτικής και οικονομικής κρίσης στην εκπαίδευση. Μερικές από αυτές περιλαμβάνουν περικοπές στον εκπαιδευτικό προϋπολογισμό, μειωμένη επίσημη παροχή βοήθειας για την ανάπτυξη στις φτωχές χώρες και όρους δανεισμού που επιβάλλονται από Διεθνείς Οικονομικούς Οργανισμούς όπως το ΔΝΤ και η Παγκόσμια Τράπεζα.

Οι συμμετέχοντες επισκέφθηκαν σχολεία της Πρωτοβάθμιας και της Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης της περιοχής και οι περισσότεροι θεώρησαν την εμπειρία χρήσιμη και κατατοπιστική.

Κύρια συμπεράσματα και συστάσεις

1. Ο σημαντικός ρόλος της σχολικής ηγεσίας στην επίτευξη ποιοτικής εκπαίδευσης συνεχίζει να τυγχάνει όλο και περισσότερης προσοχής σε πολλές χώρες και σε διάφορους διεθνείς οργανισμούς.

Σ1. Η Εκπαιδευτική Διεθνής και οι ενώσεις των καθηγητών θα πρέπει να εκμεταλλευτούν την τρέχουσα κατάσταση ώστε να προωθήσουν την ημερήσια διάταξη μέσω των συνεχών δραστηριοτήτων προώθησης, τη συμμετοχή στην ανάπτυξη πολιτικών, την οργάνωση προγραμμάτων επιμόρφωσης στην σχολική ηγεσία, τη συνεργασία με διεθνείς, περιφερειακές και τοπικές οργανώσεις κτλ.

2. Νέα ζητήματα και προκλήσεις που έχουν σημαντικό αντίκτυπο στην εκπαιδευτική ηγεσία και στην εκπαίδευση γενικά συνεχίζουν να αναδύονται σε πολλά σημεία στον κόσμο. Μερικές από αυτές περιλαμβάνουν την αποδοτική διαχείριση/ την αμοιβή ανάλογα με την αποτίμηση και την αξία, τις διεθνείς συγκριτικές μελέτες τις αξιολογήσεις και τον ανταγωνισμό.

Σ2. Η ΕΙ και οι ενώσεις των εκπαιδευτικών θα πρέπει να συνεχίσουν να παρακολουθούν αυτές τις εξελίξεις και να συνεργάζονται με τις δημόσιες αρχές και τους διεθνείς οργανισμούς έτσι ώστε να επηρεάσουν τις πολιτικές και τις πρακτικές για τη σχολική ηγεσία.

3. Η Απόφαση της Συνδιάσκεψης της ΕΙ το 2007 απαιτεί την πρόσληψη των Διευθυντών με βάση ένα κριτήριο αξιολόγησης δεξιοτήτων (προφίλ σχολικής ηγεσίας).

Σ3. Σύμφωνα με το σεμινάριο οι σχολικοί ηγέτες θα πρέπει να είναι καταρτισμένοι καθηγητές, θα πρέπει να έχουν εμπειρία ως καθηγητές και να είναι ικανοί. Θα πρέπει να επωφελούνται από την ευκαιρία να επιμορφώνονται ως ηγέτες, περιλαμβανομένης της προ-υπηρεσιακής εκπαίδευσης και της συνεχούς επαγγελματικής εξέλιξης. Επιπλέον, θα πρέπει να έχουν διευθυντικές και καθοδηγητικές ικανότητες, περιλαμβανομένης της ικανότητας να δημιουργούν ένα όραμα για το σχολείο και να ασκούν τη δημοκρατική και τη συμμετοχική ηγεσία κτλ.

4. Η βία ενάντια στους εκπαιδευτικούς, στους μαθητές και σε άλλους εργαζόμενους στην εκπαίδευση βρίσκεται σε έξαρση σε κάποιες περιοχές στον κόσμο.

Σ4. Οι ενώσεις των εκπαιδευτικών θα πρέπει να εργάζονται ή να συνεχίσουν να εργάζονται για να εξασφαλίσουν την ασφάλεια για τους εκπαιδευτικούς, άλλους εργαζόμενους στην εκπαίδευση και για τους μαθητές. Αυτό θα περιλάμβανε την ανάπτυξη μέτρων ασφαλείας για την αντιμετώπιση των φυσικών καταστροφών και της βίας.

5. Οι ενώσεις των εκπαιδευτικών παίζουν σημαντικό ρόλο στην ανάπτυξη μιας δημοκρατικής και ποιοτικής ηγεσίας στα σχολεία.

Σ5. Οι ενώσεις των εκπαιδευτικών θα πρέπει να συνεργάζονται ή να συνεχίσουν να συνεργάζονται με τις δημόσιες αρχές, να οργανώνουν προγράμματα επιμόρφωσης και να αναλαμβάνουν άλλα κατάλληλα μέτρα ώστε να βελτιώσουν τον εκδημοκρατισμό και την ποιότητα της σχολικής ηγεσίας.

6. Η τρέχουσα χρηματοπιστωτική και οικονομική κρίση είχε αρνητικές συνέπειες στην εκπαιδευτική ηγεσία και στην εκπαίδευση σε κάποιες χώρες. Στις Η.Π.Α και σε άλλες χώρες, ο τομέας της εκπαίδευσης έχει ωφεληθεί από τα πακέτα οικονομικών κινήτρων.

Σ6. Η ΕΙ και οι οργανώσεις –μέλη της θα πρέπει να συνεχίσουν να απευθύνονται στους Διεθνείς χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς και στις Δημόσιες αρχές ώστε να αντισταθούν στις περικοπές των δαπανών για την εκπαίδευση και να διασφαλίσουν ότι ο τομέας της εκπαίδευσης ωφελείται από οποιαδήποτε πακέτα κινήτρων μπορούν να θεσπιστούν.